

Živé naj vsi naródi,
 Ki hrepené dočakat dan,
 Ki, kóder sónce hódí,
 Prepír iz svéta bó pregnán,
 Ki roják
 Prost bo vsák,
 Ne vrág, le sósed bó meják!

Nazádnje še prijátli,
 Kozárce za-se vzdignimo,
 Ki smo zató se zbrát'li,
 Ki dóbro v sêrcu mislimo;
 Dókaj dní

Naj žívi
 Vsak, kar nas dóbríh je ljudí! —

Dr. Prešérin.

✕ Česar nam je zdej nar bolj potreba?

Cesar Ferdinand so nam ustavo (konstitucijo) dali in z njo vsacimu narodu Avstrijskiga cesarstva narodno svobodnost, ktere nam nihče več vzeti ne sme in tudi vzeti ne more.

Ustava pa je nježno déte, novorojeno, komej en mesec staro — in že terjajo nekteri od deteta krepko moč postavniga moža.

Vsaka dežela kaj družiga terja, in nekteri tako nadležno terjajo spolnjenje vsih svojih prošinj, kakor de bi že za njimi gorélo. „Vse prepóžno, vse prepóžno“ — se razlega glas po več stranéh.

Žal nam je, de moramo rêči, de tudi med omikanimi Slovenci je več tacih silnih ljudi, ki ne razumejo: kaj de je ustava in ustavno vladarstvo, sicer bi ne gnali in ne terjali z vso silo od Cesarja ali od ministra, česar jim ustavni Cesar, česar jim ustavni minister dovoliti ne moreta, kér Cesar niso več samooblastnik, kakor so bili poprej do 15. dneva pretečeniga mesca.

Dunajski veliki zbor — mesca maliga serpana ali pa še poprej — kjer se bojo poslanci vsih avstrijskih deželá sošli, bo začetek nove vladije v vsih rêčéh. Od tam bojo prišle ustavne postave, kjer se bo vse natanjko prevdarilo, česar vsaka dežela potrebuje.

Dotistihmal, dragi prijatli! ni nič zamujeniga, kar Vam pri sêrculeži. Mirno tedej prevdarjajmo, kar bomo svojim poslancam priporočili, de pride v imenu celiga naroda.

Mirno pripravljajanje, pa ne silno neprevdarjeno tišanje, nam je prva potreba.

Druga potreba je edinnost med vsimi narodi Avstrijskiga Cesarstva. Ne smemo si zamolčati, de je naše Cesarstvo v veliki zadrégi, kakor so sedanji čas skorej vse kraljestva cele Evrope. Vsak vé, de tacih prekucij še nikdar na svetu ni bilo, kakoršne so skorej povsod ravno zdej. Cesar nam je tedej v tacih zadevah drugič nar bolj potreba? Kaj družiga, kakor de z zedinjeno močjó deržimo in podpiramo svojiga Cesarja, svoje Cesarstvo, kteriga udje smo, de nas nobena moč od njega ne odterga in ne razdrobí v majhne kosce, ki sami so brez moči.

Dragi Slovenci! nikar ne mislite, de bi nam zdej mogel kdo našo narodnost vzéti, ako po bratovsko Nemcam roko podamo. Nemci že dobro vedó, de jim Slovani nismo več podložni in de jim tudi nočemo podložni biti; ustava nas je osvobodila. Oni bojo našo narodnost spoštovali in nam je ne bojo kratili, kakor mi njih ne kratimo. Tako si zamoremo dragi bratje eniga Cesarstva, eniga Cesarja biti, ki nam je vsim mil oče.

Dr. Bleiweis.

Poménki s kmeti in rokodelci v mnogih rêčéh sedanjiga časa.

Na Gorénském so jo kozji dohtarji (tako sim slišal v Šentrupertu Winkeladvokate imenovati) zlégli, de dva mesca ni nobene postave, in de smé ta čas vsak storiti, kar koli hoče. Po tem bo pa treba spét ubogati. Mende ménijo, de do Dunajskiga zbora nikakoršne vlade ni. Bog daj norcam pamet!

Nek drug slepar je takole učil: „Od stvarjenja svetá do Kristusoviga rojstva je Bog Oče gospodaril; od Kristusoviga rojstva dozda je gospodaril Bog Sin; zdaj je pa Svéti Duh začel, in zdaj bo še le dobro, kér bo svéti Duh kmete razsvetlil, de bojo vse pobili, kar škrice nosi. — Pametneji so bili kmetje iz Pogorja in Križa. V nekim pismu od tamkej sim bral, de je nekiga žnidarčka iz Kamnika takó pamet zapustila, de je šel v Podgorje in na Križ, in je kmete šuntal, de bi se čez gosposko vzdignili. Kmetje pa so ga prijéli, in zvézaniga v Mekine gnali, kjer mu mende niso pogače pekli. Slava takim pametnim kmetam!

L. P.

Domači zdravnik in vodnik v mnogih opraviilih

mesca maliga travna.

(Zdravnik.) Star pregovor je, de vreme tega mesca je nar bolj spremenljivo, tedej je tudi veliko bolnikov. Pljučnice, posebno pljučna jetika, veliko ljudi spravijo v grob. Ni tedej varno, se prehladiti. Vertnine, kreša, bobovnik, motavile in druge spomladanske pervine so zdravju tečne.

(Poljski vodnik.) Ako vreme poprejšnjiga mesca marsikteriga poljskiga dela in setve ni pripustilo, ga berž opravi ta mesec. Krompir sadi v drugi polovici tega mesca po naukih Novíc. Bog daj! de bi ne gnjil. Nezanašaj se samo na krompir, vunder pa ga tudi ne opusti. Upati je, de bo spet dobro rodil. — Turšica se začne okoli sv. Jurja saditi. Lenovic (zgodnji lan) se seje okoli sv. Jurja, tode ne kadar je zlo suho, dežja počakaj, kér v suhim vsejani lan nikoli dobro ne stori. Po skušnjah Belgijancov da z godnja setev lanú nar tanjši predivo. — Ta mesec ima kmetovavec silno veliko opraviti s sêtvijo jariga žita. Ako se spomlad suha kaže, je práv, ako se jari ječmen zgodéj seje. Umen kmet skerbi za bogat pridelk živinske piče, torej seje štajarsko in nemško deteljo, grahovko, turšico i. t. d. de bo imel tako zelenjavo živini klasti. Deteljša se konec tega mesca in pri mokrotnim vremenu gipsajo, ali tudi z gnojnico polivajo, ali s pepélam potrosijo. — Konec tega mesca se dajo hmelju koli.

Iz travnikov se vsa nesnaga čisto pograbi. Ako se močenje ali gnojenje travnikov ni perve dni tega mesca zgodilo, je pozneje že prepóžno. Dobro je tudi travnike z brano prevleči, de se mah poterga; pepél mah mori, senéno drobovje travno seme zaseje.

(Setev vertnin), ktere radi delj časa mlade (frišne) uživamo, kakor graha, salate, retkvice i. t. d. ponovi. Tudi fižol se da že sred tega mesca saditi. Špargelj-nove gredice prekopaj in poravnaj, de potem kalijočiga špargeljna ne poškodješ. — Če poprejšnji mesec sejan kapus ni ozelenel, ga drugič sej. Na polji namenjeni kapus in zelje se tudi zdej seje. Konec mesca, ako se ni več zmerzlíne bati, se kumare, buče, dinje sadé. Kakor hitro murva ozelení, se mraza nič več bati ni. —

(Vertnár) ima opravil, ktere smo že mesca sušca razložili, še zmirej dovolj. Gosence pridno trebite.

(Vinorejč) je pogléštal vinograd, de so količi vsi postavljeni ali pa terte sicer privezane.